

Sprawa C-205/07

Postępowanie karne

przeciwko

Lodewijk Gysbrechts

i

Santurel Inter BVBA

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożony przez hof van beroep te Gent)

Artykuły 28–30 WE — Dyrektywa 97/7/WE — Ochrona konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość — Termin na odstąpienie od umowy — Zakaz żądania od konsumenta zaliczki lub zapłaty przed upływem terminu na odstąpienie od umowy

Opinia rzecznika generalnego V. Trstenjak przedstawiona w dniu 17 lipca
2008 r. I - 9949
Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 16 grudnia 2008 r. I - 9979

Streszczenie wyroku

Swobodny przepływ towarów — Ograniczenia ilościowe w wywozie — Środki o skutku równoważnym — Pojęcie

(art. 29 WE; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 97/7, art. 6)

I - 9947

Artykuł 29 WE nie sprzeciwia się istnieniu przepisu krajowego nakładającego na dostawców, w ramach transgranicznej sprzedaży na odległość, zakaz żądania od konsumentów zaliczki lub zapłaty przed upływem terminu na odstąpienie od umowy, lecz sprzeciwia się on temu, by na podstawie tego przepisu stosować zakaz żądania przed upływem tego terminu numerów kart kredytowych konsumentów.

W istocie taki zakaz nałożony na dostawcę, nawet jeśli zobowiąże się on, że nie skorzysta z karty kredytowej przed upływem wspomnianego terminu w celu pobrania zapłaty, stanowi środek o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych w wywozie. Zakaz taki ma generalnie bardziej znaczące skutki w przypadku sprzedaży transgranicznej dokonywanej bezpośrednio na rzecz konsumentów, zwłaszcza za pośrednictwem Internetu, między innymi ze względu na trudności w dochodzeniu w innym państwie członkowskim roszczeń od konsumentów niewywiązujących się ze zobowiązań, w szczególności gdy chodzi o stosunkowo niskie kwoty. Zakaz taki, nawet gdy ma on zastosowanie do wszystkich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terytorium kraju, wpływa jednak w większym stopniu na wywóz produktów z rynku państwa członkowskiego wywozu niż na wprowadzanie produktów na rynek krajowy tego państwa członkowskiego.

W odniesieniu do uzasadnienia takiego środka celem, jakim jest zapewnienie ochrony konsumentów, zakaz żądania zaliczki wydaje się właściwy i proporcjonalny dla

zagwarantowania skutecznego wykonywania prawa do odstąpienia od umowy. W tym względzie, po pierwsze, państwa członkowskie winny określić, przy poszanowaniu prawa wspólnotowego, rozłożenie pomiędzy dostawcę i konsumenta ryzyka niewykonania, które istnieje przy umowach sprzedaży na odległość w związku z różnicą w czasie wykonywania zobowiązań umownych każdej ze stron. Po drugie, jakkolwiek zakaz żądania zapłaty w czasie biegu terminu na odstąpienie od umowy zwiększa niepewność dostawców co do uzyskania zapłaty za doręczony towar, wydaje się on jednak konieczny dla zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumenta. Konsument, który uiszczył na rzecz dostawcy zaliczkę, nie jest bowiem w tej samej mierze skłonny do wykonania swego prawa do odstąpienia od umowy, nawet gdy doręczone produkty nie odpowiadają w pełni jego wymogom.

Natomiast zakaz żądania od konsumentów numerów kart kredytowych ma służyć jedynie uniknięciu ryzyka polegającego na tym, że dostawca pobierze zapłatę przed wygaśnięciem terminu na odstąpienie od umowy. W razie ziszczenia się takiego ryzyka zachowanie dostawcy stanowi naruszenie zakazu żądania zapłaty przed upływem terminu na odstąpienie od umowy, w związku z czym nałożony na dostawców zakaz żądania od konsumentów numerów kart kredytowych wykracza poza to, co konieczne do realizacji zamierzonego celu.

(por. pkt 42, 43, 52, 54–56, 60–62; sentencja)